

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejeman mesečno . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna pettirvsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettirvsta po 2 j vin.
Poslano:
 enostolpna pettirvsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvemal ne-
 dojde in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Kranjski deželni zbor.

V nadaljni razpravi je deželni zbor rešil celo vrsto gospodarskih zadev, skoro vse sad truda poslancev S. L. S. — dokaz, kako se poslanci S. L. S. zanimajo za koristi svojih volilnih okrajev.

Podpore pogorelcem v Trebčivasi.

Poslanec Dermastia podaja poročilo finančnega odseka o samostalnem predlogu posl. Vehovca in tovarišev glede podpore pogorelcem v Trebčivasi. Finančni odsek predlaga: Visoki deželni zbor skleni: Zadeva se odstopa deželnemu odboru s priporočilom, da nakaže primerno podporo iz postavke »Podpore vsled nezdod.«

Poslanec Vehovec toplo priporoča podporo, ki je nujna, da pogorelci nakupijo krmila. — Sprejeto.

Meščanske šole v Krškem in okoliške občine.

Poslanec Dermastia poroča o sklepu finančnega odseka o samostalnem predlogu poslanca Hladnika in tovarišev v zadevi meščanske šole v Krškem in o peticijah občin Velika Dolina, Trebelno, St. Rupert in St. Jernej v isti zadevi. — Finančni odsek predlaga: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da razmotri vprašanje, kako bi se kmečke občine krškega okraja razbremenile glede prispevka za meščansko šolo v Krškem, zlasti ali bi ne kazalo spremeniti meščanske šole v kako srednjo ali pa strokovno šolo. — Dež. odbor naj predloži v tem oziru določne predloge.

Poročevalec graja, da morajo okoliške občine plačevati za šolo izredno visoke odstotke, učni jezik na šoli je pa nemški, tako da po končani šoli gojenci niso uporabni.

Poslanec Milan pl. Šuklje predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da izposluje zvišanje prispevkov od dežele Štajerske. — Dr. Zajec: Kedaj smo že to naredili in urgirali.

Poročevalec pravi, da je deželni odbor že večkrat od Štajerske urgiral to, kar šele sedaj zahteva poslanec Šuklje, a vedno zaman.

Sprejet je bil predlog finančnega odseka.

Še enkrat meščanska šola v Krškem.

Poslanec Dermastia poroča o peticiji učiteljstva meščanske šole v Kr-

škem za izdaten prispevek c. kr. okr. šolskemu svetu v Krškem, z določitvijo, da istega vporabi za zboljšanje učiteljskih plač meščanske šole in za stalno nastavitve ene provizorične učne moči. — Z ozirom na to, ker ni v proračunu nobene postavke, iz katere naj bi se nakazal izdaten prispevek, je sklenil finančni odsek predlagati: — Visoki deželni zbor skleni: Prošnja učiteljstva meščanske šole v Krškem se odkloni. — Poročevalec omenja: Učiteljstvo meščanske šole v Krškem je vložilo to prošnjo po poslancu Mazelletu. Danes smo čuli iz ust liberalnih poslancev, kako dobro so plačani učitelji na meščanski šoli v Krškem. Saj je prof. Reisner predlagal, naj bodo dohodki učiteljstva na meščanski šoli v Postojni zednačeni z dohodki učiteljstva na meščanski šoli v Krškem. — Sprejet predlog finančnega odseka.

Podpore.

Poslanec Dermastia poroča v imenu finančnega odseka: Prošnje c. kr. centralnega zavoda za meteorologijo in geodinamiko za letno podporo 200 K se odkloni. — Sprejeto.

Prošnja salezijanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani se smatra z ozirom na postavko deželnega proračuna »Drugi stroški dobrodelstva« naslov 1, § 4., točka 1 in 2 za rešeno. — Sprejeto.

Poslanec Jarc poroča: Prošnja »Deželne centrale za domovinsko varstvo« za podporo se z ozirom na že dovoljen kredit odstopi deželnemu odboru. — Sprejeto.

Prošnja Slov. planinskega društva za podporo se z ozirom na že dovoljen kredit odstopi deželnemu odboru. — Sprejeto. — Liberalni poslanci obsele, Prošnji društva »Österr. Flottenverein« za podporo se ne ugodí.

Prošnja društva »Landesverein für Kinderschutz in Kärnten« za podporo se odstopi dež. odboru, da poizve, ako nima tudi koroška dežela na Kranjskem kaj otrok v mladinski oskrbi.

Izpremembe in dopolnila v dež. zboru sklenjenih zakonov.

Dr. Pegan poroča v imenu ustavnega in občinskega odseka o samostalnem predlogu poslanca dr. Lampeta in tovarišev glede izprememb in dopolnil sklenjenih zakonskih načrtov in sklepov dež. zbora. — Ustavni in občinski odsek predlaga: Deželni odbor se pooblašča, da sme pred izposlovanjem Najvišje sankcije v tekočem zasedanju sprejetih zakonskih načrtov, oziroma

pred izposlovanjem Najvišjega odobrenja deželnozbornskih sklepov, bodisi iz lastne iniciative, bodisi po želji vlade izvršiti potrebne izpremembe besedila, oziroma dopolnila, v kolikor odgovarja to zmislu dotičnih zakonskih načrtov in ne zadeva bistvenih določil. Hkrati se deželni odbor pooblašča, da napravi zakonskim načrtom ozirom sklepom prevode v tistih primerih, v katerih je bil načrt zakona, ali sklepa ozirom njega posamezni deli, v deželnem zboru sklenjen le v enem jeziku.

Dr. Novak: Poprave so posledica naglice in površnosti, s katero se sklepajo zakoni v dež. zboru. Tako se pokažejo pomanjkljivosti. Predlogu ne moremo pritrditi, ker nezaupanje do dež. odbora ne moremo spremeniti v zaupanje. — Dr. Zajec: Bog nas tega varuj.

Dr. Pegan: Največ površnosti in pomanjkljivosti je bilo v predlogih, ki so prišli od napredne strani, najbolj je bilo te treba na podlagi lex Lampe že dosedaj popravljati. — Predlog je bil sprejet.

Razdelitev občine Selca.

Poslanec Demšar poroča o sklepu ustavnega in občinskega odseka o samostalnem predlogu poslanca Demšarja glede razdelitve občine Selca (Predlog smo že pričeli). — Ustavni in občinski odsek predlaga: Predlog se odstopi deželnemu odboru v nadaljno poslovanje. — Sprejeto.

Preosnova zakona za uboga.

Posl. dr. Pegan poroča v imenu ustavnega in občinskega odseka o samostalnem predlogu poslanca Škulja in tovarišev glede preosnove zakona za uboge in ubožnega premoženja. Ustavni in občinski odsek predlaga: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da čim preje izdela načrt novega načina razmeram primerne ubožnega zakona.

Poslanec Škulj obširno utemeljuje potrebo reforme ubožnega zakona. Njegova izvajanja pričujemo. — Sprejeto.

Razdelitev občin Oselice in Mooswald.

Posl. Jarc poroča: Ustavni in obč. odsek o poročilu dež. odbora o razdružitvi krajevne občine Oselice (prih. 26.), predlaga upoštevanje razloge, navedene v poročilu dež. odbora: Krajevna občina Oselice se razdruži tako, da se iz nje izloči davčna občina Leskoviča in ustanovi kot samostojna krajevna občina

Leskoviča. — Deželnemu odboru se naroča, da temu sklepu izposluje Najvišje potrjenje. — Sprejeto. — Sprejet je bil tudi sličen sklep o razdružitvi občine Mooswald.

Dovolitev občinskih doklad. — Revizija postojnske občine.

Po poročilu posl. Vehovca je bil sprejet predlog ustavnega in občinskega odseka o dovolitvi nad 100% občinskih doklad v letu 1914.

Ustavni in občinski odsek predlaga: — Visoki deželni zbor skleni: — 1. Pobiranje občinskih doklad na vse direktne davke razum osebne dohodarine in plačarine po zmislu člena II. zak. z dne 24. junija 1898, dež. zak. št. 33, to je plačarine od služb, prejemkov dvornih, državnih, deželnih in javnih zakladnih uradnikov, kakor tudi od služb, prejemkov dušnih pastirjev, ozirom njih kongruo se dovoli sledečim občinam in sicer: Celje 184 odst. po celem obsegu občine, Dol. Podgora 122 odst. po celem obsegu občine, Bukovje 150 odst. po celem obsegu občine, Šmihel pri Postojni po davčni občini Kal izvemši udeležence vodovoda 170%, od udeležencev vodovoda te davčne občine 218 odst., od udeležencev vodovoda v davčni občini Stara Sušica 159 odst., Semič od prebivalcev vasi Osojnik 125 odstotkov, Ustje 120 odst. po celem obsegu občine, Jablanica v davčni občini Jasen 159 odst., v davčni občini Vrbovo 134 odst., v vasi Kutežovo 248 odst., v ostali davčni občini Terpečane (Kutežovo) 178 odst. in v vasi Vrbiča (davčna občina Jablanica) 119 odst., Hrenovice 142 odst. po celem obsegu občine, Vrabče po davčni občini Veliko Polje 152 odstotkov, po davčni občini Griže 122 odstotkov, Stari Trg pri Ložu po davčnih občinah Gorenje Jezero in Lipsenj 103 odst., Sv. Križ pri Svibnjem po davčni občini Sv. Jurij 106 odst., po davčni občini Svibnje 172 odst., Trava 136 odstotkov po celi občini, Lože 130 odst. po celem obsegu občine, Adlešiči po davčni občini Adlešiči 155 odst., po davčni občini Bojanci 200 odst., Čeplje 115 odst. po celi občini, Trnovo po davčni občini Velika Bukoviča 129 odst., po davčni občini Mala Bukoviča 116 odst., po davčnih občinah Merečeje in Podstenje 103 odst. in po davčni občini Trnovo 110 odst., Polšnik po davčnih občinah Košica in Sv. Mihael v Gobi 104 odstotke, po davčni občini Polšnik 124 odstotkov, Košana od interesentov napačališča v vasi Vovče 102 odst., od interesentov vodovoda v Gorenji in Dole-

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Gružecki, poslovenil dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

»Bila je bolna, a danes ji je odleglo . . . ako bi se duhovni oče usmilil nad njo, bi tudi jaz pristopil h Gospodovi mizi.«

»Hm . . . bom vprašal.«

»Prosíte ga, a lepo prosíte,« je pristavil Vresjak.

»Bom poskusil . . . pa naj bi se še Hanka spovedala, ker ji bo težko, ker je v službi,« je svetoval Malinov.

»Sveta resnica,« je zaklical razveseljen Vresjak. »To se bo razveselila deklica . . . Takoj skočim.«

»Torej naj bo,« je rekel Malinov, »pojdite po Hanko v grajščino, z vami jo pustite, a ti Mariš, skoči po Vresjakovo in pridite skupaj.«

»Že grem,« prijel je Vresjak za kapo.

Prva je prišla Vresjakova z Marišo, ker je bila pripravljena, kakor hitro bi jo poklicali in je tudi prva šla k spovedi, a ko je prišla ven vsa objokana in

ginjena in je zagledala svojo Hanošo, jo je stisnila izredno ginljivo in rekla Malinovi:

»Ko se bo zdanilo, pojdem k svetemu obhajilu, dovolite mi, da preživim to noč v čumnati v bedenju in molitvi.«

»Seveda, Mariš, prižgi svetilko v čumnati . . . Imate pa tudi posebno srečo, da ste dobili duhovnega očeta.«

»To je Marcelkova zasluga,« in pretrgala je, ker se je spomnila, da je obljubila molčati o tej skrivnostni zadevi.

Ko je Hanoš zaslišala to Marcelkovo hvalo, je zardela od radostnega začudenja, da njena mati sama od sebe hvali mladeniča, toda je takoj pregnala to misel, ker se je pripravljala k spovedi.

Bilo je že po polnoči, ko sta se vrnila Stanko in Marcelka, oba utrujena od dela. Sprejel ju je sam Malinov na dvorišču in rekel:

»Vlezita se v hlevu, gospod že spi, a v čumnati molite Vresjakova in Hanoša, ker boste jutri pristopili h gospodovi mizi.«

Marcelka se je silno začudila, toda ker je bil strašno truden, se je ulegel in sklenil vsati zgodaj zjutraj, da bi vsaj videl deklico.

Zjutraj je duhovnik opravil sveto mašo, pri kateri so bili navzoči vsi do-

mači in Marcelka, a Vresjakovi so se pripravljali za sprejem svetega obhajila.

Pri koncu svete maše je nagovoril duhovnik navzoče, jih navduševal, naj kepko stoje in bodo zvesti katoliški veri in se ne ustrašijo preganjanja in muk, kajti tudi največji napor preganjalcev se razdrobi ob vztrajnosti in vernosti pobožnih spoznavalcev. Strogo je grajal mešane zakone, ker iz tega prihaja samo žaljenje Boga in oslavljenje vere, a vsi naj se družijo v zakonu po svoji veri, kakor se družita danes Marcelij Zelenko in Ana Vresjakova.

Vsi so ostrmeli velikega začudenja, izvzemši Vresjakovih in Malinovega . . . Marcelka je pa kar zakričala radosti in oba s Hanošo sta naglas zaplakala.

Duhovnik je pa govoril dalje, da se praznuje danes slovesna zaroka, katere brez greha ne sme nobeden prelomiti, ker je pa advent, se odlaga poroka na pustinjski čas.

Takoj po sveti maši je odpravil Malinov Vresjakove in Hanošo iz hiše, Marcelka in Stanka je poslal, da izbršeta sledova na mostiču in na grobu, sam je pa pripravil dve škatli, v kateršne nabirajo jajca popotni kupci, a ko je končal, je stopil v izbo, da bi to sporočil duhovniku.

Toda ni verjel svojim očem, ko je zagledal mesto duhovnika židinjvo v križu, z lasuljo na glavi, z ruto, ki je pokrivala del obraza, in zaklical je veselo s pritajenim glasom:

»Zdaj sem miren, celo sam načelnik in orožniki ne bodo spoznali duhovnega očeta.«

In radostne volje je pripravil voz, dal svojega konja v zameno za sivca in sam odpeljal duhovnika do Rudnikov.

XXI.

Rogoškin je nepotrpežljivo pričakoval cel drugi dan, kdaj se vrne podčastnik ter mu je bil nevoščljiv, da je ujel samega poglavarja puntarske agitacije in, kakor je sklenil po dolgem premišljevanju, je jetnik moral biti gotovo duhovnik.

Zvečer pa, ko se Pospiclov le še ni vrnil, je sklenil svojo skrivnost zaupati popu.

Pop se je zelo zanimal, poslušal je dolgo povest in vprašal:

»Ali sta preiskala njega in voz?«

»Ne.«

»To ni prav . . . tak duhovnik ima vedno mnogo denarja . . . ali sta ga vsaj varno zvezala?«

»Ne more zbežati, zagotovem vas, batjuška. In nogi in roki in njega samega k vozičku . . . kaj treba še več?«

(Dalje.)

nji Košani 117 odst., Planina pri Vipavi 123 odst. po celem obsegu občine.

2. Za mesto Postojna izvrši najdeželni odbor predvsem revizijo mestnega gospodarstva. Potem se deželni odbor pooblašča, da na podlagi podatkov te revizije dovoli za to davčno občino potrebno nad 100odstotno doklado na direktne davke in izposluje Najvišje potrjenje. — Deželni odbor se pooblašča, da onim občinam, ki potrebujejo leta 1914. nad 100odstotno doklade na direktne davke, pri strogo dokazani potrebi in na podstavi pravilno sestavljenih ter zadostno opremljenih proračunov dovoli doklade nad 100 odst. na vse direktne davke razun osebne dohodarine in plačarine po zmislu člena II. zakona z dne 24. junija 1898, dež. zak. št. 33, t. j. plačarine od službenih prejemkov dvornih, državnih, deželnih in javnih zakladnih uradnikov, kakor tudi od služb. prejemkov dušnih past. oziroma njih kongruje, ter da za dotično v imenu deželnega zbora dano dovolitev izposluje Najvišje potrjenje. — Občini Ustje se dovoli leta 1914. pobirati 120odstotno doklado na užitnino od mesa, vina, vinskega in sadnega mošta. — Deželnemu odboru se naroča, da izposluje sklepom pod točko 1. in 2. Najvišje potrjenje.

Brod čez Krko pri Novem mestu.

Poslanec Mihelčič poroča (upravni odsek) o samostalnem predlogu posl. Mihelčiča, Jarca in Zurca radi **naprave broda čez Krko v št. Petru pri Novem mestu.** Upravni odsek predlaga: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da vse potrebno ukrene, da se čim prej napravi brod čez Krko v št. Petru pri Novem mestu.

Poslanec Mihelčič kot poročevalec upravnega odseka priporoča, da se naj na Krki med št. Petrom in Dol. vasjo, občina Šmihel—Stopiče, napravi brod ter navaja vse razloge.

Poslanec Zurc toplo priporoča poročevalčev predlog ter navaja, katerim občinam bi služil ta brod, ki je velike važnosti že radi tega, ker imajo kmetovalci iz vasi na desnem bregu Krke svoje vinograde na Trški gori in Grčarju; sedaj zamude z vožnjo po štiri do šest ur. Most grofic Margheri je pa tako slab, da se ne more po njem voziti. — Predlog odseka sprejet.

V zadevi poti za vlako ob Savi.

Poslanec Povše poroča (upravni odsek) o samostalnem predlogu posl. Lampe in dr. Lampe v zadevi poti za vlako ob Savi št. XXXIV. Upravni odsek predlaga: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da stopi v dogovor s cestnima odboroma litijskim in radeškim glede izdelave napominane poti v redno cesto ter naj se obenem obrne na c. kr. ministrstvo za javna dela in c. kr. vojno upravo za državni prispevek v svrhu pokritja v to potrebnih stroškov.

Poročevalec upravnega odseka poslanec Povše omenja: V deželnem zboru je bil sprejet nujni predlog poslancev Povše, dr. Lampe in tov., da se deželnemu odboru naroča sporazumno s cestnima odboroma litijskim in radeškim proučiti, kako bi se nekdanja pot za vlako ob Savi dala predelati v redno cesto, ki bi bila v veliko korist Zagorju in vsem občinam v tem pogorju, ker bi iz Zagorja imeli lepo in najkrajšo zvezno cesto s sedežem okrajnih oblasti v Litiiji, kamor morejo sedaj dospeti le po daljnih, zelo hribovitih cestah. Izdelati bi se moral najprej del te ceste od zagorskega mostu do Pasjeka, kjer se cepi okrajna cesta, vodeča iz Litiije v Polšnik. Neovrgljivo je, da bi, če bi se tudi nadaljna progta te poti, ki leži v okraju radeškem, primerno razširila in uredila do radeškega mostu — tako dobili najravnejšo pa tudi najkrajšo cestno zvezo Ljubljana—Zagreb. Za tako cestno napravo pa je gotova državna pomoč, ki bi vsaj 50 odstotkov znašala. Tako predelana cesta pa bi bila tudi v prid celemu kumskemu pogorju, raz katerega se morajo izdelati ceste, vodeče iz teh pogorskih vasi v savsko dolino ter čez Savo k železnici na levi breg Save, na katerem se nahajajo veliki premogovniki z mnogoštevilnim prebivalstvom, kateremu kmetovalci iz kumskega pogorja prodajajo razna živila. Ker deželni tehnik želi izdelujejo podrobne načrte na podlagi trasiranja, izvršenega v minoletem letu, in je tako upati, da se bo še letos moglo začeti z delom za preložitev okrajne ceste na Polšnik in ker mora deželna uprava skrbeti za to, da se od Polšnika spelje pravilna cesta tudi čez št. Jurij pod Kumom na Radeče, se bo tudi v kumskem pogorju ležečim občinam in vsem odprti svet in ustvarile toliko potrebne prometne zveze z ravnino in železnico. Zastopniki te pokrajine ne bodo odnehal s svojo zahtevo po izpoužitvi te zahteve, ki meri na to, da se tudi tej po-

krajini odpre lahek neoviran izvoz pri delkov.

Deželni zbor je priznal veliki pomen pa tudi potrebo navedenih cestnih prog in že iz ozira na veliki gospodarski pomen dobrega cestnega omrežja na kumskem pogorju je sigurno računati na znatno državno podporo; ker je dalje litijski cestni odbor prepričan in naklonjen temu kraju pomoči do dobrih cest, in ker bo gotovo tudi radeški cestni odbor — osebno ako bo videl, da hoče država z državnimi prispevki znatno podpirati izpeljavo napominanih cest, — tudi od svoje strani prispeval — smemo upati, da se ta glede cestnih zvez sedaj zelo zapuščenega gorska pokrajina vendar že uvrsti med one, ki imajo potrebne ceste, po katerih se zvežejo s svetom in s tem zagotove boljše gospodarsko bodočnost.

Predlog odseka sprejet.

Gozdarska šola v Idriji.

Poslanec Jaklič poroča (upravni odsek) o samostojnem predlogu posl. Gangla za **zopetno ustanovitev gozdarske šole v Idriji.** Upravni odsek predlaga: Visoki deželni zbor skleni: C. kr. poljedelsko ministrstvo se pozivlja, naj v Idriji zopet ustanovi oziroma otvori gozdarsko šolo, ki je pred leti v imenovanem mestu že obstajala. S poukom naj se prične že ob začetku prihodnjega šolskega leta. — Sprejeto.

Stavbna strokovna šola v Ljubljani.

Poslanec Jaklič poroča o samostojnem predlogu poslancev dr. Gregoriča, dr. Pegana in tovarišev zaradi otvoritve stavbene strokovne šole v Ljubljani. Upravni odsek predlaga: Visoka zbornica skleni: C. kr. deželna vlada se pozivlja, da izposluje na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani uvedbo stavbene strokovne šole.

Poslanec pl. Šuklje se je pri tej priliki zavzemal za to, naj bi se število omejenih koncesij omejilo oziroma novih ne več dovoljevalo. Krepko ga je pobijal poslanec Jarc, češ, da v najbolj napredni deželi, v Ameriki, se tudi ne zahteva strogih izpitov, v mnogih kmečkih občinah je pa itak še pomanjka je domačih obrtnikov.

Predlogi odseka so bili sprejeti.

Osnovanje preskuševališča za stavbne materialije v Ljubljani.

Poslanec Jaklič poroča (upravni odsek) o samostalnem predlogu posl. dr. Pegana, dr. Gregoriča in tovarišev zaradi osnovanja preskuševališča za stavbne materialije na c. kr. obrtni šoli v Ljubljani. Upravni odsek predlaga: Deželni zbor skleni: C. kr. deželna vlada se pozivlja, da z vsemi ji na razpolago pristojnimi sredstvi deluje na to, da se na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani osnuje preskuševališče za stavbne materialije.

Poslanec M. pl. Šuklje je priporočal predlog poslanca dr. Gregoriča oziroma predlog upravnega odseka. — Sprejeto.

Čebelarstvo.

Poslanec Povše poroča (upravni odsek) o nujnem predlogu poslanca dr. Kreka in tovarišev. Upravni odsek predlaga: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da čimprej predloži deželnemu zboru načrt zakona v varstvo čebelarstva. — Sprejeto.

Isti poslanec poroča o peticijah v zadevi paše čebel. Upravni odsek predlaga: Visoki deželni zbor skleni: Prošnja čebelarjev iz kamniškega in kranjskega okraja se odstopajo deželnemu odboru, da se pri izdelavi zakonskega načrta o varstvu čebeloreje ozira na v teh peticijah navedene razloge oziroma potrebe varstva čebelorejcev.

Poslanec Kobi toplo priporoča deželnemu odboru, da se zavzame za čebelarstvo. Naša kranjska čebela je najboljša na celim svetu. Vso skrb moramo obračati na kranjsko čebelo, na čisto pleme. Našo sivo gorenjsko čebelo izvažajo ne samo v Ameriko, celo na Japonsko jo že izvažajo. Poslanec Kobi pravi, da dobro urejeno čebelarstvo nosi 30 do 35 odstotkov, pod 10 odstotki pa gotovo ne. Na Kranjskem imamo 4000 obratov s 447.000 K dohodki na leto. Treba je še več storiti, da se povsod vpelje premakljivo satovje. K tej točki je tudi govoril poslanec Piber in toplo priporočal, naj se za čebelarstvo kar največ stori.

Predlogi odseka so bili sprejeti.

O drugih gospodarskih zadevah, ki so bile še v razpravi v predvčerajšnji in včerašnji seji, poročamo jutri.

Nujni predlog poslanca Jarca o lokalnih železnicah.

Začetkom včerajšnje popoldanske seje je utemeljeval prof. Jarc svoj nujni predlog o lokalnih železnicah. Kazal je na zapostavljenost kranjske dežele v vladni predlogi. Na njegova izvajanja se še po-

vrnemo. Zbornica je priznala nujnost in predlog je bil odkazan odseku.

Odseku je bil odkazan tudi nujni predlog poslanca Gangla glede zgradbe mostu na cesti v Idrijo, istotako nujni predlog poslanca Galleta za povzdigo modernega ribogojstva.

Realčna debata.

Poslanec Dermastia poroča v imenu finančnega odseka o poročilu deželnega odbora o eventualni prepustitvi realčnega zaklada državni naučni upravi.

Vprašanje prepustitve realčnega zaklada državni naučni upravi postalo je akutno, ko je Kranjska hranilnica odpovedala dosedanje prostore c. kr. višji realki. Tedaj so bili lokalni faktorji, dežela Kranjska in mesto Ljubljana, od državne naučne uprave pozvani, da oskrbe najemnico v znesku 26.000 K, katero zahteva sedaj Kranjska hranilnica. Deželni odbor je takoj izjavil, da dežela Kranjska ni pravno vezana prispevati k najemnici in da se je tudi stvarna podlaga za tak prispevek popolnoma izpremenila, ker danes je realka povsem državni zavod, na katerega dežela nima nikake ingerence, in ima vsled tega tudi državna naučna uprava dolžnost sama skrbeti za potrebne prostore. Tudi bi imel morebitni prispevek dežele k najemščini lahko dalekosežne posledice, ki bi v doglednem času zelo znatno obremenile deželo.

Dosedanje stvarne potrebine se krijejo deloma iz realčnega zaklada v približnem znesku 180.000 K, kateri zaklad je deloma nastal iz lastnih prispevkov c. kr. realke. Da se omogoči deželnemu odboru morebitna končna rešitev realčnega vprašanja v tem smislu, da se prepusti naučni upravi realčni zaklad pod pogojem, da se dežela Kranjska odveže vsakega nadaljnega prispevka, zato je sklenil finančni odsek v smislu poročila deželnega odbora predlagati:

Visoka zbornica skleni:

Deželni odbor se pooblasti, da sme, če se mu vidi umestno, realčni zaklad, v kolikor ima dežela Kranjska razpolagati z njim, prepustiti državni naučni upravi v prosto razpolaganje.

Iz poročila deželnega odbora je finančni odsek tudi razvidel, da je deželni odbor v polni meri zastopal v tem vprašanju koristi dežele in sklenil vsled tega predlagati resolucijo:

»Deželni zbor vzame odobruje na znanje postopanje deželnega odbora, s katerim se odklanja vsak prispevek k upravnim stroškom c. kr. višje realke.«

Uvažujoč nadalje dejstvo, da se ponovni sklepi deželnega zbora, zlasti sklep deželnega zbora z dne 14. januarja 1909, ki se tičejo utrakvizacije c. kr. realke, od strani državne naučne uprave še dosedaj niso primerno vpoštevali, sklenil je finančni odsek predlagati visoki zbornici sledečo resolucijo:

Deželni odbor se pozivlja, da ob končni rešitvi realčnega vprašanja z vso vneto deluje za utrakvizacijo c. kr. višje realke v smislu deželnozbornskega sklepa z dne 14. januarja 1909.

O tej zadevi se je razvila obsirna debata. V imenu vlade je vitez Kaltenegger branil stališče vlade in dokazoval, da sta dežela in mesto 50 let prispevala ter da bi imela tudi sedaj prispevati. Tem izvajanjem se je pridružil deželni predsednik.

Dr. Triller je izvajal: Grof Barbo je večeraj govoril o narodni strpnosti. (Klici: V teoriji.) Grof Barbo naj sedaj to praktično pokaže. Niso sporno vprašanje prispevki — gre se za skozi in skozi bolno realčno vprašanje v Ljubljani. Kranjska hranilnica je povzročila to debato, ker je mestu odpovedala prostore v sedanji realčni zgradbi, katero je zgradila v proslavo svoje 50letnice. Pri otvoritvi je podarjal takratni deželni glavar vitez Kaltenegger, da je poslopje zgrajeno: »Dem Lande zum Nutzen für immerwährende Zeiten«, takratni župan vitez Laschan je pa poudarjal, da je »Kranjska hranilnica« prepustila poslopje »für alle Zeiten«. (Posl. Jarc: Kdo je torej besedo snedel?) Napisal se je o tem dokument, ki se je položil v temelj poslopja. Če bi se danes poslopje podrlo in bi prišel na svetlo ta dokument, ne govoril bi častno za Kranjsko hranilnico. Narodnega miru se s takimi sredstvi, kakoršnega se je sedaj poslužila Kranjska hranilnica, ne doseže. S tem hočejo Nemci doseči posebno čisto nemško realko, država naj bi pa po njihovem mnenju nam dala slovensko realko. V to ne gremo. Na nemški realki ravno tako ne bi dobil profesor domačin kruha, kakor ga ne dobi na nemški gimnaziji. Kranjska hranilnica naj prekliče svoj korak in naj ne vlija olja v ogenj. Predlaga, naj bi deželni odbor postopal v soglasju z mestno občino.

Poslanec dr. Eger v imenu Nemcev izjava: Kdo je povzročil korak Kranjske hranilnice? Napadi vaših listov na Kranjsko hranilnico. Kranjska hranilnica je 30 let prostor brezplačno dajala. Sklicujete se na ljubljanskega župana pred 50 leti. Takrat je pa bilo drugačno razmerje Kranjske hranilnice do tedanjega občinskega zastopa in ne tako kot se je pojavilo s

septembarskimi dogodki leta 1908. V občinskem svetu ste napadali takrat Kranjsko hranilnico, pozivali ste k bojkotu proti njej in Kranjska hranilnica naj nič ne reagira, tudi na to ne, ko ste v občinskem svetu trdili, da se njene hiše premalo obrestujejo? Ko govornik govori dalje o realki in pravi o njej: »unsere deutsche Anstalt«, se čujejo klici: Kak vaš zavod? Državen je! Od države zahtevamo pravice, ne od Vas! Dr. Eger: Nikdar ne bo v Avstriji vlade, ki bi imela pogum Nemcem vzeti kak zavod, ki ga imajo.

Poročevalec priporoča odsekove predlog, dr. Trillerjev dostavek pa odklanja, kljub temu bo pa dežela napram mestu lojalno postopala.

Odsekove predlog je bil nato sprejet.

Še nekaj značilnega.

Deželni odbor je večeraj dovolil ljubljanski mestni občini, da sme najeti posojilo za zgradbo III. mestne deške ljudske šole in za nakup pogrebnihih zavodov ter zgradbo mrtvašnice, a je dostavil, da se sme porabljeni posojilo le pod kontrolo deželnega odbora, kar je tudi edino pravo, ker je znano, da so se na magistratu za gotove stvari dovoljena posojila porabila za druge stvari. Pri glasovanju ljubljanskih mestnih poslancev ni bilo v zbornici. — So res izredno skrbni ti gospodje za koristi Ljubljane!

Tajna seja.

V tajni seji je bilo sklenjeno: Nadupravitelj deželnih dobredelnih zavodov g. Gustav Nebenführer se pomakne ad personam v IV. činovni razred s 1. julijem 1914. — Mariji Schiffrer se dovoli milostna pokojnina 30 K mesečno. — Prošnja I. Kuntariča za milostno pokojnino se odkloni. — Mitničarju Antonu Sernelu na Rakeku se zviša plača na mesečnih 80 K in se mu zagotovi preskrbnina na podlagi letne plače 960 K tako za njegovo osebo, kot za njegove svojce po preskrbninskih določilih, ki veljajo za deželne služabnike. — Mariji Koletič se zviša preskrbnina na 15 K mesečno. — Marija Cvikl, pomožna babica, se definitivno namesti in se ji določi letna plača 1000 K in 100 K aktivitetne doklade. — Prošnja Ane Steyer za zvišanje vdovščine se odkloni. — Prošnja bolniškega strežaja Leopolda Preglja za stalno namestitev se za sedaj odkloni. — Prošnji šolske babice K. Kvartič za povišanje plače se ugodi v toliko, da se dovoli plača 1200 K in aktivitetna doklada 150 K. — Prošnja Marije Kreč za zvišanje pokojnine se odkloni. — Prošnja Ane Hofbauer za zvišanje vdovščine se odkloni. — Prošnji adjunkta Mulačeka za pomaknitev v 1. stopnjo VII. plačilnega razreda se ugodi. — Prošnja pisar. asistenta F. Ahčina za pomaknitev v VII. plačilni razred se za sedaj odkloni. — Prošnja Celestine Pfeifer za zvišanje vdovščine se odkloni. — Prošnja Jož. Miklavčiča za definitivno imenovanje se odstopi deželnemu odboru z naročilom, da stavi deželnemu zboru predlog glede preskrbe Miklavčičeve rodbine. — Prošnja hišnika Barteljina se za sedaj odkloni. — Deželni odbor se pooblašča, da po svoji previdnosti vrtnarja Valentiniča stalno namesti. — Prošnja dež. šoferja Slamnjaka za stalno namestitev se odkloni. — Pritožba Alojzija Bučarja, bivšega paznika dež. prisilne delavnice, zoper razsodbo deželnega odbora z dne 26. oktobra 1913 se zavrne iz razlogov deželnega odbora.

Deželni glavar je nato otvoril zopet javno sejo in izjavil, da je zasedanje kranjskega deželnega zbora odgodeno.

Goriški deželni zbor.

Nastane zopet strašno dolga debata (razpravlja se obenem tudi o §§ 16. in 17.), v kateri se oglasi seveda tudi Furlani, ki pravi: Srednjo pot je treba dobiti. Gospodarijo so za majhno dobo, koloni za daljšo. Dvema gospodoma ne morem služiti. Jaz sem kolonom obljubil, da bom za 9 let, a sedaj sem se prepričal, da to ne gre, da je preveč. Zato predlaga 6 let. Pri dobrih kolonih ne bo prepira z gospodarjem; so namreč tudi dobri koloni... (Koloni naj si zapomnijo ljubeznive besede tega gospoda, ki jim je snedel dano besedo.)

F on: Ne razume, zakaj bi bilo v škodo gospodarju, če bo pogodba trajala 9 let. Če sklenemo dobo 9 let, se bo kolon oddahnil od more, ki sedaj kakor Damoklejev meč visi nad njegovo glavo v obliki odpusta. Kolon bo rad izvrševal svoja dela. Od nove postave si sicer drugih dobrot za kolona ne obetam veliko. Toda vzgojni pomen te postave je velikanski. Koloni bodo veseli, korajžni in z večjim veseljem ko doslej bodo šli na delo. Ko bodo gospodarji videli svoje pridne kolone, bo to le njim v korist. V tej zvezi zavračam odločno govorjenje, ki se širi: Dober kolon dobro izhaja. Gospodje! Res je, da len kolon nič nima! Toda poznam kolone, ki so pridni nad vse, a nič nimajo, ki so največji reveži na svetu. Med koloni so večino-

ma pridni ljudje. Tupatam se seveda dobi tudi lene (kakor povsod). Za take naj pa velja strogost postave. K sklepu predlaga še spreminjalni predlog k točki e § 16., ki se glasi v načrtu: »Kot važen razlog, da gospodar razveže pogodbo se smatra, če je kolon s svojimi pogodbenimi prispevki, ki dospejo potem pa obvelja ta zakon na d 1 eto dni od zadnjega obračuna in s skupnim delom, ki je višji od ekvivalenta celoletnih teh prispevkov.« — Poslanec Fon predlaga naj se na mestu nad eno leto glasi: **več nego 2 leti.** Znano je namreč, da so vsi koloni zadolženi pri gospodarjih. Po tej točki gospodar kolona lahko takoj vrže na cesto. Eno leto dni je malo. Lahko pride slaba letina 1, 2 ali 3 leta.

Liberalci ostanejo napram kolonskim željam trdi.

Pri glasovanju slovenski liberalci (vsi izvzemši Furlanija) najprvo glasujejo za 3 letno pogodbeno dobo. Ko Rutarjev predlog propade, je bil z vsemi glasovi slovenskih in laških liberalcev sprejet Furlanijev predlog za 6 let. Za odsekov predlog so glasovali vsi slovenski in laški katoliški poslanci, a so ostali v manjšini. Poročevalec dr. Bugatto hitro predlaga dodatni predlog, naj saj pogodbe v vinorejskih krajih trajajo 9 let. A tudi ta predlog je propadel. Enako je propadel Fonov dodatni predlog, naj se spremeni točka e § 16. iz 1 leta na 2 leti.

Nato so bili sprejeti drugi §§. Liberalna večina je črtala § 9.

Ob 11. uri zvečer je bilo končano tudi drugo čitanje.

Dr. Bugatto pozdravlja ta zgodovinski trenutek. S tem se je izpolnil sen njegove mladosti.

Dež. glav ar se zahvali vsem poslancem in proslavlja važnost izvršenega dela. Iz vse duše kliče: Nai bi to delo imelo svoj zaželjeni uspeh!

Nato se sprejmejo poročila raznih zalogov.

Zupanstvu Abhovo za zgradbo vodovoda v frakciji Prapošče, davčna občina Ukanje 2860 K. Zupanstvu Bovec v svrhu kritja prekoračenega troškovička za zgradbo vodovoda v Plužnjah 750 K. Zupanstvu Grahovo za zgradbo vodovoda v Logjeh 2550 K. Zupanstvu v Smarjah za napravo kapnice v Tevčah 2500 K. Zupanstvu Biljana za napravo kapnice 3400 K. Zupanstvu Grahovo v kritje prekoračenega potroška pri zgradbi vodovoda v Temljinah 845 kron. Zupanstvu Vošče za zvišanje deželne podpore za vodovod v Kozarščah 900 K. Zupanstvu Dornberg za zgradbo kapnice v Taborju 3975 K. Zupanstvu Deskle za zgradbo občinskega vodovoda 5850 K. Prošnja Mlekarske zadruge v Ljublinju se odkazuje deželnemu odboru. Dalje se odda dež. odboru prošnja glede uravnave hudournikov Grajščeka in Lokavščeka in poročilo, ki se tiče zgradbe zelenice Sv. Lucija — Kobarid in Sv. Lucija — kranjska meja ter podaljšanje proge Sv. Lucija — Kobarid do Trbiža ali kakšne druge postaje državne železnice, poročilo o prošnji županstva Tolmin glede podelitve podpore za kanalizacijo v Ljublinju. — Odkloni se prošnja županstva Nabrežina na nadaljno podporo za še izvršena popravljalna dela na cesti Slivno — Nabrežina.

× × ×

Prošnje za podporo: bivše učiteljice ročnih del Ani Kos iz Solkana, Antona Čavdek, gojenca obrtne šole v Ljubljani, nadučitelj v pokojju Josipa Kragel, Frančiška Cicero, učitelja v pokojju, se oddajo deželnemu odboru. — Deželnemu odboru se oddajo še prošnje: Josipa Husa, gojenca obrtne šole v Ljubljani, Alojzija Peršič, gojenca obrtne šole v Ljubljani, Matije Koren, gojenca obrtne šole v Ljubljani, Ivane vdove Kosič glede zvišanja pokojnine, učiteljstva šolskega okraja mesto Gorica, da bi se jim uredile njihove pravne razmere, Karola Mlekuž, bivšega učitelja, ki se tiče povrnitve pokojninskih prispevkov. — Odkloni se prošnja Ivane Lozej, vpokojene učiteljice glede všteta četrte petletnice v pokojnino. — Dalje gredo deželnemu odboru prošnje: Antona Merič iz Povirja, ki se tiče podpore za nadaljevanje študij, učitelja Franca Černe iz Tomaja, ki se tiče všteta službenih let v pokojnino, Karmen Vodopivec, gojenke tržaške trgovske šole. — Odkloni se prošnja za podporo Gvida Jug, gojenca učiteljske pripravnice v Gorici. — Deželnemu odboru se dalje izroče prošnje: za podporo izpitnega kandidata Andreja Budal, Josipa Drnovšek, gojenca obrtne šole v Beljaku, Franca Simičič, gojenca obrtne šole v Beljaku, Franca Ukmar iz Pulja za sina Ivana, gojenca moškega učiteljskega v Koprju, Franceta Reščič, gojenca obrtne šole v Ljubljani. — Goriškemu kmetijskemu društvu se dovoli za leto 1913

4000 K, za leto 1914 4000 K podpore. Vinarskemu sadjarskemu društvu v Kanalu 1500 K. Kmetijskemu društvu v Cerknem za podporo v svrhu zgradbe društvene mlekarne 4500 K. Prošnja za podporo Matije Kranc se odstopi deželnemu odboru. Po 500 kron se dovoli: Čebelarški podružnici v Rihemberku, Čebelarškemu društvu v Grahovem, Janku Vodopivec iz Kamenj za zgradbo čebelnjaka in Zadrudni mlekarni v Grantu. — Deželnemu odboru gredo prošnje: Ivana Klinton iz Zabč glede podpore za škodo, povzročeno mu po biku na kravi, Ivana Kobal iz Št. Viške Gore glede podpore za izboljšanje pašnika, Mlekarske zadruge v Libušnjah za nakup mlekarskega orodja. — Za nakup ribolovnih pravic v Idriji od Zelina do izliva se dovoli 16.500 kron. Prošnja Antona Furlan iz Kobleglave v kritje škode radi poginjenega živinčeta in Lavrencija Žigon iz Renč, da bi se mu podelile brezplačno trtne sadike iz deželne trtnice se odstopita deželnemu odboru. Alfonzu Besednjak, slušatelju tečaja za združništvo na Dunaju, se dovoli 100 K.

ČEŠKO - NEMŠKA SPRAVNA POGAJANJA.

Dr. Kramar je odgovoril ministrskemu predsedniku grofu Stürgkhu, da so Čehi začuden, ker je umaknil vladne predloge glede na sprava pogajanja. Naznanja, da Čehi to ostro obsojajo in da bodo pisмено obrazložili svoje ugovore, ker je vlada umaknila svoje predloge.

VSTAJA V EPIRU.

Središče vstaje, ki so jo izvali voditelji grških svetih bataljonov, tvorijo mesta Argyrokastro, Delvino in Premedi. Voditelj vstaje Spiromilios je ukazal zapreti 20 najuglednejših albanskih veljakov. Zagrozil jim je, da jih ukaže ustreliti, če bi se Albanci vstaji upirali. Zographos je ukazal v več krajih razobesiti zastavo nove republike. Vstaje se udeležuje veliko grških častnikov. Albancem so naznanili, da naj se podvržejo novi vladi, če pa nočejo nove republike priznati, naj zapuste deželo. »Times« in »Daily Telegraph« poročata, da je Santi Quarante v nedeljo zjutraj zasedlo 700 vstašev, katerim se je pridružilo še 300 do 500 hribovcev. Grški vojaški guverner izjavlja, da bi se zaman premoči upiral. V Delvino je 1500 do 2000 vstašev, v okolici pa tabori 2500 vstašev. Grški poveljnik izjavlja, da ne more vstašev napasti, ker se boji, da če grškim vojakom ukaže streljati na vstaše, bi veliko grških vojakov prestopilo k vstašem. »Petit Parisien« izjavlja, da glede vstaje v severnem Epiru Evropa ne nastopi. Grška je korektno umaknila iz določenihi ji pokrajini svoje vojake. Laško vlado pa dogodki v Epiru skrbe. Rimski listi že zahtevajo, da naj Evropa posreduje.

PRINC VILJEM WIED

je odpotoval danes iz Waldenburga v Trst, kamor se pripelje v četrtek zjutraj. V Draču pričakujejo princa Wieda v soboto, 7. t. m. Berolinska »Nationalzeitung« poroča, da je naprosil princ Wied nemškega cesarja Viljema za nemške instruktorske častnike. Cesar je prošnji ugodil. Več nemških častnikov dobi dopust, da bodo organizirali novo albansko armado.

HLADNE RAZMERE MED RUSIJO IN NEMČIJO.

Iz Berolina se iz diplomatskih krogov poroča: Med Nemčijo in Rusijo sicer ne obstoja napetost, a v gotovi meri so se razmere ohladile. Stališče, ki ga je zavzela Rusija v nekaterih vprašanih zunanje politike, osobito radi nemške vojaške misije v Turčiji, je povzročilo, da so v Berlinu slabo razpoloženi. Neugodno vpliva tudi, ker se Rusija trajno oborožuje. Diplomati sodijo, da je sicer nevarnost vojske popolnoma izključena, a da mora zavzemati nemška vlada rezervirano stališče nasproti Rusiji, kateri je ob balkanski krizi napravljala velike usluge.

PROTI PRAVICAM IRCEV.

Lord Roberts, admiral Seymour, vojvoda Portland, lord Milner, kemik Ramsay, pisatelj Kipling in več drugih uglednih Angležev je objavilo 3. t. m. oklic, v katerem izjavljajo, da če se homerule (samouprava. Irske) uveljavi, ne da se prej nove volitve razpišejo ali pa postava potrdi po ljudskem glasovanju, bodo vse podvzeli, da se homerule ne uveljavi. Preprečiti hočejo, da bi nastopila armada proti upornim protestantskim Ulsterčanom.

Dnevne novice.

+ **Konec narodnega radikalca.** Poslanec Ribnikar se je na nedeljskem shodu pral in hotel na vsak način ubraniti poznanega narodnega izdajstva kočevskih Slovencev. Ribnikar je eden tistih narodnih radikalcev, ki so se najprvo vrgli na reševanje kočevskih Slovencev. To reševanje se je pa zapečatilo s polomom kočevske posojilnice, ki narodno-gospodarsko

uničuje najboljše kmečke elemente na Kočevskem. Da bi Ribnikar in drugi dvignili prst in pokazali količkaj pripravljenosti rešiti jih propada, o tem ni govora. Ko je zboroval odsek za volilno reformo, je prišel poslanec Ribnikar s predlogom, v katerem je bil silno zaljubljen. Njegov protipredlog nasproti predlogu S. L. S. se je glasil: Kmečki okraj naj imajo 20 poslancev, t. j. 4 več kakor doslej. Okraje je razdeliti tako, da dobe slovenski kmetje 19 poslancev, sedanji ribniški, velikolaški in kočevski okraj naj se pa razdeli tako, da dobi kočevska deželica en mandat, enega pa slovenski kmetje. Nemcem je bil predlog siino všeč. O tem predlogu se je vnela med Nemci in liberalnimi zastopniki živahna debata. In sedaj pride Ribnikar in si upa javno utajiti, kar je javno predlagal. Hotel je dati peščici nemških Kočevarjev en mandat na škodo tisočim slovenskim volilcem! Še več! Ribnikar je celo nemški gospodi silil pod sukno, ko je hvalil to gospodo, kako je pravična in kako veliko zaupanje ima on do nje. In sedaj pride Ribnikar in liberalni listi, ki so spravili v zmoto tudi »Mir«, očitajoč dež. glavarju, da je on ponudil Nemcem nemški kočevski mandat. To je seveda neresnica, katero spričajo vsak trenutek vsi člani odseka. Dež. glavar je samo konstatiral, kar se je zgodilo od nasprotne strani. Konsekvenca Ribnikarjevega predloga je pa tudi usodepolna zlasti za liberalce. Nemci bi gotovo v bodočnosti pritrdili le taki volilni reformi, kakor jo je Ribnikar predlagal. Da se pa to ne bo nikoli zgodilo, za to bo skrbela S. L. S., ki je poklicana varovati narodne interese tako proti slovenskim liberalcem kakor tudi proti nemštvu po svojih najboljših močeh.

+ **Pogreb rajnega solnograškega nadškofa kardinala Katschthalerja.** 3. t. m. so v Solnogradu slovesno pokopali rajnega, za katolisko Cerkev in za katolisko ljudsko organizacijo velezasluznega dobrotnika in sodelavca, učenega bogoslovnega učenjaka in pisatelja, velikega dobrotnika revežev, rajnega solnograškega nadškofa kardinala Katschthalerja. Dunajskega nadškofa je zastopal monsignor grof Ladislav Esterhaszy. Pogreb je vodil lavantinski knezoškof dr. Napotnik. Cesarja je pri pogrebu zastopal nadvojvoda Jožef Ferdinand, vlado pa naučni minister vitez pl. Hussarek. V solnograški stolnici je propovedoval škof dr. Hittmair. Rajnika so pokopali v stolnici; blagoslovil ga je briksenški škof dr. Egger. Večina hiš je razobesila med pogrebom črne zastave, gorele so s črno tancico obrobljene poulične svetilke, skoraj vsi trgovci so med pogrebom svoje trgovine zaprli.

+ **Slabo znamenje.** Princ Wied, ki ni obiskal papeža, ko je bil v Rimu, tudi ne mara tradicionalnega križa na svojo krono, ampak si je iz ozira na muslimane dal nanjo pritrditi zvezdo. Povsod so danes muslimani na Balkanu razun v Turčiji pod vlado krščanskih vladarjev, ki se križa na svoji kroni ne sramujejo, le princ Wied bo delal izjemo. Res je sicer, da so muslimani v Albaniji v večini, toda tako velik ozir nanje ni na mestu. Kaj je postalo iz krščanskega višeskega kraljestva Skanderbega? Kdor hoče Albanijo dobro, mora pospeševati katoliške Albance na severu in pravoslavne na jugu proti muslimanskim latifundistom; če pa bo ta leni in nasilni element imel prvo besedo, se je za bodočnost novega kraljestva zelo bati. Zdi se, da je Wied preveč pod vplivom onega, ki je na Saladinovem grobu iz napačno razumljenega viteztva in pangermanskih ozirov prisegel, da bo mohamedanstvo vedno varoval. Ampak brez križa na Balkanu ne bo sreče!

+ **Hrvatski sabor.** Sabor bo baje predčasno odgoden. Proračun za leto 1914. in cela vrsta važnih predlogov bo ostala nerešena. Vzrok odgoditve je nejasno razmerje med večino in vlado. Večina namreč ne bo dolgo zadovoljna iti z vlado, ki ji ni voljna prepustiti vodstva uprave.

+ **Slovensko-hrvaško vzajemno delo na polju tujkega prometa.** Predsednik kranjskega deželnega društva za tujski promet se v kratkem poda v Zagreb, da se z ondodnim tujskim društvom posvetuje o načinu vzajemnega dela obeh društev.

+ **Volitve delegatov in namestnikov za občni zbor deželnega urada splošnega pokojninskega zavoda za nameščence v Trstu** se bodo vršile v nedeljo, dne 29. marca 1914, od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne v prostorih deželnega urada v Trstu, Via della Caserma št. 4, II. nadstropje.

+ **Sv. oče skladatelj.** Umetniški list »Tirso« javlja, da je Sveti oče komponiral četverglasni liturgični motetto, posvečen sv. Jožefu. Prvo izvajanje se vrši 19. t. m. Maestro Perosi se je o kompoziciji zelo pohvalno izrazil.

+ **Nagroma je umrl** včeraj okolu 7. ure zvečer v Orehku na Notranjskem ondodni šolski vodja g. Miha Mežan.

+ **Kmetijski tečaj.** V Boštanju je priredil deželni odbor dne 1. in 2. marca kmetijski poučni tečaj.

+ **Umrla** je na Suhoru dne 2. marca nagroma od kapi zadeta gospa Josipina Pibernik, roj. Eppich. Bila je blaga vdova. R. I. P.

+ **Njogoševa proslava v Zagrebu,** ki se je vršila dne 1. t. m. povodom desetletnice srb. akad. društva »Njeguša«, je zelo lepo uspela. Dvorana, v kateri se je vršila slavnostna akademija, je bila okrašena s slikami vladike Njeguša, Jos. Jur. Strossmayerja in našega dr. Franceta Prešerna; krog slik so se vile hrvaška, srbiska in slovenska trobojnice. Na akademiji so bile zastopane številne korporacije in društva, kakor: Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti, Matica: hrvaška, srbiska in slovenska ter zastopniki Poljakov, Čehov, Slovencev, Hrvatov, Srbov in Crnogorcev. Navzoč je bil zagrebški župan arb. Janko Holjac, rek. mag. dr. Lovrič, dr. Šime Mazzura itd. Govorili so Bude pl. Budesavljevič - Prijedorski, prof. Pavle Popovič, dr. Gjuro Šurmin in dr. Fr. Hešič, ki je v slovenskem jeziku izvajal, da so tudi Slovenci poznali velikega vladiko in on njih; čital je redno slovenske »Novice« in se zanimal za narodno gibanje med Slovenici. Na slavnost je prišlo nešteto pozdravnih pisem in brzojavov. Udeležnikov je bilo do 2000.

+ **»Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju«** ima svoj III. redni občni zbor v soboto, dne 7. t. m. v restavraciji »Budweiser Bierhalle« (Kudlaček), IV. okraj, Schleifmühlgasse 6, z običajnim sporedom.

+ **Predavanje.** Zdravnik dr. Breclj bo v nedeljo 8. marca po popoldanski službi božji predaval v dvorani Kmetijskega društva v Vipavi o alkoholnem vprašanju!

+ **Divjega kozla** je dne 3. marca živega ujel na nekem vrhu v Št. Vidu nad Ljubljano gostilničar g. Bernik, vulgo Frnad. Odkod bi žival pribežala v Št. Vid, se ne da sklepati. Kozel se je za roge ujel v vrtno ograjo in se ni mogel rešiti. G. Bernik mu je zadržnil urno za roge vrv, v tem hipu pa je žival poskočila, padla vznak in si zlomila tilnik, nakar je poginila. Telata 28 kg.

+ **Eksplodizija v kinematografu.** Iz Št. Jerneja: Wertheimer Vincenc je imel s svojim potujočim kino v nedeljo popoldne v gostilni pri Reclju v mali sobi predstavo. Komaj se je predstava pričela, eksplodira kotliček z karbidom z groznim pokom. Lahko si je misliti, kak strah se je polastil vseh obiskovalcev! Skozi vrata niso mogli, poskakali so nekateri skozi okna. Pobili so šipe, sicer bi se bili zadušili. Dve osebi sta precej poškodovani. Gostilničar ima precejšno škodo, še večjo seveda imejiteli kina.

+ **Orožnik smrtnonevarno ranil potnika.** Janez Kavčič, bajtar iz Drage pri Višnji gori, je šel včeraj obiskat svoje sorodnike na Črnem vrhu nad Škofjo Loko. Med potoma ga je ustavil orožnik, ki je morebiti v njem sumil bovečevka, in ga vprašal, kdo je. Kavčič mu je baje pokazal »cesarski knof«, ki ga je imel s seboj, češ, saj sem »cesarski človek«, kaj me je treba vprašati? Ali sta se še kaj več sporekla ali ne, ni znano. Orožnik je Kavčiča z bajonetom zabodel v trebuh in mu ga vsega prebodel, zraven tega pa ga še s kopitom hudo po glavi in roki poškodoval. Kavčiča so prepeljali v deželno bolnico. Stvar potrebuje seveda natančnejšega pojasnila.

+ **Umor na sodišču.** Na splitskem sodišču se je 25. m. m. vršila razprava proti 36 letnemu čevljarju Malvasiji, ker je svojo 18 letno izvoljenko ranil z nožem. Ko je med razpravo Malvasija prišel na hodnik pred sodno dvorano, kjer je stala tožiteljica, je izza nogovice bliskovito hitro potegnul nož, zabodel dekleta v spodnji del života, nato pa še sebe. Dekle je čez par ur umrlo.

Štajerske novice.

+ **Štajerski deželni zbor.** 3. t. m. se je vršila zadnja seja. Sprejel se je predlog glede oddaje deželnih naročil in dobav in glede regulacije Pesnice. Predlog, naj se hotel Past v Rogatcu proda, kar je Korošec označil kot razmetavanje deželnega premoženja, se je odklonil. Puchas je pozival vlado, naj bi se sklenil zakon, da bi dobivale rodbine, ki imajo veliko vojakov, 240 K letne odškodnine od 7. službenega leta, Schacherl pa je predlagal, da se podpirajo one občine, ki uvajajo brezposelnostno podporo. Se odkazuje tozadevnima odsekom. Deželni odbornik pl. Kaan odgovarja na interpelacijo Ozmeča glede podpore deželni gimnaziji v Ptujju. Finančni in železniški odsek predlagata, da se naj dežela prizadeva, da pride železnica Maribor—Wies v lokalno-železnično predlogo in naj dežela pristopi k zgradbi z 28 milijoni kron akcijskega kapitala. Korošec umakne svoj tozadevni minoritetni predlog in glasuje za odsek, ki se sprejme. Einspinner poroča glede regulacije učiteljskih plač, glede katere naj se vložil zakon v prihodnjem zasedanju. Regulirajo naj se pa plače tako, da bodo učitelji od 1. januarja

1915 po usposobljenosti izkušnji dobivali plačo 8. činovnega razreda. Stalo bi to 21 milijona K. Korošec predlaga, — da bi se preudiciralo prihodnjemu deželnemu zboru, ki bo mogoče obstojal iz **novono izvoljenih poslancev** — naj bi deželni odbor izdelal učiteljsko regulacijsko postavo, ki se ima predložiti v eni prvih sej, ko se deželni zbor zopet snide. Obenem predlaga, da se sklene **olajšava šoloobvezne** dobe v prid kmetskemu prebivalstvu, ki bo potem zahteve učiteljev rado podpiralo. Obžaluje, da je referent te predloge, ki jih je odsek sprejel, pobijal. Ozmec predlaga, da se tudi plače veroučiteljev uredi. Deželni odbornik Wellenhof se izjavi proti Koroševim predlogom, ravnotako Kukovec, ki ne mara skrajšanja šoloobvezne dobe. Korošec izpremeni svojo resolucijo v toliko, da naj deželni odbor glede olajšave šoloobvezne dobe stavi primerne predloge, ne pa zakonski načrt. Predlog Korošca, za katerega glasujejo Slovenci in krščanski socialci, se odkloni in sprejme predlog referenta; odkloni se pa tudi s 40 proti 32 glasovom izpremenjena resolucija Koroševa. Ozmecova resolucija se pa sprejme. Zahteva sevniškega sodišča po izročitvi poslanca Benkoviča zaradi razzilne časti se odkloni. Potem se deželni zbor odgodi.

š **Občinske volitve.** Na Ponikvi ob juž. žel. je zmagala »Kmečka zveza« v drugem in tretjem razredu.

š **J. S. Z. na Štajerskem.** Načelstvo štajerskega okrožja poroča, da se je vršil dne 1. t. m. v Rušah sestanek, na katerem je poročal tovariš Vekoslav Zajec. Izvolil se je tudi nov odbor. V nedeljo, dne 8. marca bodo shodili J. S. Z. ob 11. uri v Ptuj, minoritski samostan, ob 10. uri dopoldne je občni zbor skupine Maribor v zvezi s shodom. Govori g. Vl. Pušenjah. Zborovanje bo v Zadružni zvezi. Dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne je v Mariboru, Zadružna zveza, občni zbor in shod skupine Krčevina—Leitersberg. Govori urednik F. Zebot. Dne 15. marca ob 3. uri popoldne je shod J. S. Z. v Trbovljah in seja rudarskega odseka. Poročal bo tov. Vekoslav Zajec.

š **Smrtna kosa.** Iz Ljutomera brzojavljajo: V Budisovčah je umrl g. dr. Ivan Klobasa. Pogreb 4. t. m.

Primorske vesti.

p **Nov list v Trstu.** 9. t. m. prične v Polichevi tiskarni izhajati nov list »Jugoslavica«. Zastopal bo baje demokratično in radikalno jugoslovansko smer. Glavni urednik bo neki Brandsteter, tržaški »Dnevov« dopisnik in pa bivši trgovec Munič, znan pod psevdonomom Niko Nihič.

p **Bombni atentat na Reki.** (Glej včerajšnje zadnje vesti.) Neki reški list piše, da je bombni napad povzročila obmejna policija, da bi se reška policija poddržavila, ker so 2. t. m. videli policiste v palači guvernerja. Ogrski korespondenčni urad z ozirom na to poročilo izjavlja, da so v pisarnah guvernerje že pred tedni našli dinamitne patrone in da je zato policija poslopje stražila. Bomba je bila tako sestavljena, da bi bili lahko ljudje ubiti, a poslopju bi ne bila mogla škodovati. Vsekakor se čudijo, da se je atentat izpeljal, ker je bilo poslopje zelo zastraženo. Grozilnih pismem je dobil guverner grof Wickenburg približno 20.

p **Nesreča v ladjedelnici.** Delavcem Ivanu Ažman, Ivanu Lucano in Ranieru Gabersič se je v ponedeljek jutraj pri pravljanju parnika »Frigida«, ki je last Austro-Amerikane, v ladjedelnici pri Sv. Andreju slabo godilo. Da bi lažje delali, so neprevidno in nesigurno preložili nekaj tramov in se potem vsi trije na enega vsedli. Čez pol ure se zlomi preslaba podlaga in vsi trije padejo globoko na tla ladje, kjer dva nezavestna obležita in samo Lucano se je nekoliko gibal. Rešilni voz je vse tri odpeljal v bolnišnico.

p **Pred tržaškimi porotniki** sedi v ponedeljek in torek Josip Bencič, star 33 let, iz Pomjane v Istri, pristojen v Piran. Obdolžen je umora svojega sorodnika Matveža Hrast.

Ljubljanske novice.

lj **Dela v glavni strugi Ljubljanice** so se zopet začela; lokomotive so že osem dni v obratu. Na levem bregu pod Jubilejnim mostom se nadaljuje z gradbo obrežnih zidov; betonski material se dovaža od Frančiškanskega mostu, kjer ga pripravljajo s stroji. Obenem se nadaljuje s kopianjem in odvažanjem ilovnatih tal. Jarek za dovršenim obrežnim zidom na levem bregu se zasipa. Pri zgradbi obrežnih zidov se je poskrbelo tudi za odtokanje vode. V prihodnjih dneh, ko se zbere dovolj delavnih moči, se bodo začela zopet poglobljevalna in razstreljevalna dela od deželne brvi naprej proti mestu. Dova-

žanje kamna se začne po potrebi koncem tekočega meseca.

lj **Gostovanje hrvatske dramske umetnice.** Jutri, v četrtek, zvečer gostuje v Wiedovi velezanimivi drami »Stari paviljon« prva igralka hrvatskega modern. repertoarja, odlična umetnica gđc. Micika Mihličić. Ta dama ima ogromen repertoar ter zavzema kot umetnica eno prvih mest na slovanskem jugu. Njena inteligenca, njen temperament in okus, njen zvonki organ in prefinjena igra jo delajo prvakinja med vsemi modernimi glumicami v Zagrebu. Poleg nje igra glavno vlogo gospod Borštnik. Opozarjamo na to velezanimivo gostovanje. Naša čast zahteva, da bo jutri gledališče polno, ko nam zaigra velika jugoslovanska umetnica eno svojih najboljših vlog. Opozarjamo pa tudi v Ljubljani živeče brate Hrvatce, da izrazijo svoji odlični sestri svoje simpatije.

lj **Opozarjamo na skioptično predavanje,** ki ga priredi Sentpetersko prosvetno društvo ta četrtek, dne 5. marca t. l. ob pol 8. uri zvečer. Predava gosp. prof. dr. Vinko Šarabon o temi »Križem sveta«. Slike so krasne. V pokritje stroškov se je določila malenkostna vstopnina, in sicer 20 vin. za sedeže, 10 vin. za stojišča. Če bo obisk številen, se predavanje ponovi takoj drugi dan v petek ob isti uri.

lj **Na izvanrednem občnem zboru c. kr. geometrov na Kranjskem,** ki se je vršil v soboto, dne 28. februarja t. l. v restavraciji pri Auru v Ljubljani, so bili voljeni v odbor sledeči gg.: predsednik geom. Fr. Zupančič, podpredsednik nadgeom. Čermak F., tazi. geom. R. Didek, blagajnik nadgeom. Fr. Vydra in knjižničar geom. A. Götzl. Obsirnejše poročilo o občnem zboru prinese stanovsko glasilo.

lj **Nesreča na grajskih »šancah«.** Včeraj je šolski učenec Leopold Jamnik plezal po »šancah« na Gradu. Fantu je spodrsnilo in padel je po zidu ter si zlomil levo roko.

lj **Za zgradbo godbenega paviljona v »Zvezdi«** nameravajo prizadeti krogi storiti primerne korake, zlasti pri obč. svetu. Kakor znano, je do leta 1900. stal v »Zvezdi« paviljon za vojaško godbo; ker je bil že trohnel, so ga tega leta podrli, ne da bi se bil nov postavil.

lj **Iz zapora v deželno bolnišnico** so prepeljali bivšega trgovskega pomočnika Karola Nekermanna, katerega je v nedeljo stražnik s sabljo ranil na Dvornem trgu.

lj **Iz kamnoloma v Trbovljah,** last Šuligojeva, so pripeljali v deželno bolnišnico 54letnega Josipa Krilova, katerega je kamenje težko ranilo. Ranjenec ima počeno lobanjo in se nič ne zavé.

lj **Aretacije.** Predvčerajšnjim je policija na južnem kolodvoru aretirala dva hrvaška delavca, ki sta brez postavnega dovoljenja hotela v Ameriko. — Na Rimski cesti je redar zasačil 48letnega delavca Franca Fajdigo iz Mekinj, ki je izgnan iz Ljubljane. — V Gradišču je bil aretiran brezposelni dninar Ivan Podkrajšek radi potepuštva in na Sv. Jakoba nabrežju neki delavec in en potnik radi tatvine. Vsi so bili izročeni pristojnemu sodišču.

lj **Pazniku deželne prisilne delavnice** g. Josip Košmerlju je za njegovo dvajsetletno zvesto službovanje podeljena distinkcija narednika.

— **Iz deželne pristave na Kodeljevem** sta 3. t. m. pobegnila prisiljenca Karol Spies, 22 let star, pristojen v Inmost in Sablatnig Franc, 19 let star iz Spodnjega Ljubelja na Koroškem.

lj **Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov** priredi v petek, 6. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji Schmidt, Gradišče, prijateljski sestanek, na katerem predava tov. Škornjak o borznih kupcijah.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Helena Pleško, mestna uboga, 85 let. — Karel Satler, posestnik, 49 let. — Marjeta Kavčič, mestna uboga, 87 let. — Josipina Vilhar, užitkarica, 76 let.

lj **Kristusovo trpljenje** v kinematografu »Ideal« v Ljubljani se bode predvajalo od petka 20. do četrta 26. marca. Predvajal se je ta film dosedaj na Dunaju samo povabljenim gostom in sam gospod knezoškoof dunajski odposlal je zastopnika kanonika Schöpplerja, ki se je o tem filmu najpohvalneje izrazil. Med drugim piše: »Reči se mora, da kinematografija ni ustvarila do sedaj nič bolj očarujočega kot to sliko. Scene se vrstijo pred očmi gledalca kakor čudežne slike, risane od mojstrske roke in ga fascinirajo. Koloracija praznuje v tem filmu svoj triumf!

lj **Občni zbor deželnega društva državnih pisarniških oficijantov in pomočnikov za Kranjsko** se vrši v nedeljo, dne 8. marca t. l. ob 3. uri popoldne v Prešernovi sobi restavracije pri »Novem svetu«, Marije Terezije cesta 14, z običajnim dnevnim redom.

lj **Slepar,** ki je pod raznimi pretvezami vzel pred nekaj časom v Ljubljani stanovanja in hrano, predstavljal se, da ima službo, potem pa izginil, je zopet v Ljubljani. Ona ženska, katero je ta slepar

lani osleparil za hrano in stanovanje, naj se oglasi v našem uredništvu.

VOJNA MORNARICA.

Naša eskadra bo začetkom aprila odplula pod poveljstvom njenega poveljnika kontreadmirala Fr. Löflerja v Levanto.

Zadnje vesti.

GORISKI DEŽELNI ZBOR.

Gorica. Goriški deželni zbor je bil danes odgoden. Seje ni bilo nobene.

NOV ATENTAT MADJAROV PROTI HRVATSKI?

Zagreb. »Obzor« opozarja, da se je v Budimpešti v nenavzočnosti hrvatskih delegatov sprejel zakon, da sme erar morskobal na Hrvatskem razlaščati in mu celo ni treba plačati odškodnine, ako sedanji lastniki ne morejo dokazati, da so več kot deset let v posesti zemlje.

KORUPCIJA NA ČEŠKEM.

Fraga. »Narodny list« trdi, da imajo pisma pokojnega poslanca Anyša, iz katerih je razvidno, da je načelnik narodno-socialnega državnozbornskega kluba Sviha od politične policije v Pragi dobival redno 9600 K in izredno leto 1910. 3000 K za volitve, Sviha pa je zato policiji dajal informacije o dogodkih v češkem taboru. Sicer pa je stalo 18 poslancev te stranke v službi policije.

NADVOJVODA KAROL FRANC JOŽEF.

Dunaj. Nadvojvoda Karol Franc Jožef postane pri predstojećem avancementu podpolkovnik, novembra meseca pa poveljnik nekega konjeniškega ploka.

PRIJET ATENTATOR.

Reka. Guverner grof Wickenburg je dobil obvestilo, da je obmejna policija prijela reškega atentatorja. Imena policija še ne pove.

† KARDINAL KOPP.

Opava. Kardinal Kopp je o polnoči umrl.

Tropava. Pogreb pokojnega kardinala se vrši v Vratislavu. Cesar Viljem se ga bo osebno udeležil. V slemkem deželnem zboru se je deželni glavar rajnika toplo spominjal.

IZGNAN ČEŠKI POROČEVALEC IZ BELGRADA.

Belgrad. Policija je izgnala poročevalca čeških listov Hassmanna.

RUSKI STRAH.

Berolin. Ofiziozna »Köln. Zeitung« je objavila članek, v katerem trdi, da bo Rusija leta 1917. popolnoma pripravljena, da napade Nemčijo. — Vladni krogi izjavljajo, da s člankom ne soglašajo, ker je pretiran. — »Vossische Zeitung« sodi, da to vznemirjanje javnosti nemški industriji zelo škoduje. Med Rusijo in Nemčijo je imelo že večkrat priti do vojske, pa le ni.

SAMOUOMOR STOTNIKA.

Brno. Stotnik 24. pešpolka Oton Ullmann se je radi neke ljubezenske afere ustrelil.

USMRČENJE TREH VOJAKOV.

Carigrad. Trije vojaki, ki so nedavno obe hčeri generala Limana z roparskim namenom napadli, so bili usmrčeni.

NA POŠTI UKRADENIH EN MILIJON FRANKOV.

Pariz. O tatovih, ki so ukradli poštno vrečo, v kateri je bilo en milijon frankov, ni sledu. Policija je našla samo prazno vrečo.

Razne stvari.

Med svetnike oziroma blažene se v bližnji dobi prištejejo: Devica Orleanska, katere svetniški proces bo najbrže še tekom letošnjega poletja dovršen; dalje se pripravlja postopanje za proglasitev blaženim: Marije Crucifix di Rosa iz Brescije, Marije Magdalene Fontaine in Marije Klotide sv. Frančiška Borgia, nadškofa Oliverja Plunkotta iz Armagha in Georgija Augusta, imenovanega »brat Jörgs«, po rodu iz Pfrontena na Bavarskem, ki je l. 1762. v duhu svetosti umrl v Frascati na Italijanskem.

Preganjanje katoličanov na Ruskem.

Sv. sinod je sklenil dovoliti posebna sredstva za ustanovitev cerkvenih bratovščin v novoustanovljeni holmski guberniji. Bratovščine bodo svoje ude gospodarsko podpirale s posojili in hipotekami. Na ta način se bo skušalo nagniti katoličane k odpadcu. — Notranje ministrstvo je prepovedalo opravljanje tihih sv. maš po slovanskem obredu v katoliških cerkvah. Rimsko-katoliško cerkev v Peterburgu, ki je še vedno zaprta, straži policija.

Vohunstvo v Galiciji. V Lvovu so zaprli dva gojenca pravoslavnega semenišča, ki pripadata obsežni vohunski organizaciji.

2000 let staro mesto so odkrili na nekem griču nad reko Urmbamba v Peruru v južni Ameriki. Vzrok, da so mesto šele sedaj našli, je bil ta, da je bila vsa okolica in ves grič preraščen z gostim gozdom, ki je skrival poslopja. Sedaj so ta gozd posekali in odkrili mesto. Mesto je bilo sezidano pred 2000 leti od plemena Inke in se je imenovalo Machu-Pichu. V gozdnem zatijšu se je mesto nenavadno dobro ohranilo, in sicer tem lažje, ker obstoji iz ogromnih palač, zgrajenih iz samega granita; lahko je spoznati templje in oltarje, kopališča, vodnjake, terase itd. Ostale so velike stopnice, mreža ulic in sredi mesta okrogel stolp. V hišah so našli različno posodje, ki priča o šegah in navadah davnih prebivalcev tega znamenitega mesta. 200 palač iz belega granita je ostalo skoro popolnoma nepoškodovanih. Pravijo, da je bilo to mesto zibelka plemena Inka, ki je svoj čas vladalo nad velikim delom južne Amerike.

Kaj je Najboljše in od tisočev zdravnikov tu- in inozemskih priporočana hrana za zdrave in bolne otroke; on ima visoko redno vrednost, pospeši tvorbo kosti in mišic, urejuje prebavo in je v rabi zelo poceni.

Kurzne cene

dne 3. marca 1914.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	83	15
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan—jul.)	83	10
4-2% avstr. velj. papir. renta (feb.—avg.)	87	10
4-2% avstr. velj. srbr. renta (april—okt.)	87	45
4% avstr. zlata renta, davk. prosta . . .	105	55
4% avstr.-kron. renta (marec—sept.)	83	85
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	83	45
4% ogr. renta v zlatu	99	50
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910. . . .	82	40
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913. . .	90	75
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko deže. no posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dež. melior. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	81	85
4% obveznice Rudolf. železnice	85	—
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice doljenj. železnice	—	—
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	615	—
4% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	439	—
Državne srečke iz l. 1864. po 100 gld. a. v.	670	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	345	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	272	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke l. izd.	282	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	241	50
Bazilika budimp. iz l. 1886. po 5 gld.	27	10
Ljubljanske srečke po 20 gld.	61	—
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	52	25
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld. . .	31	75
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir . .	45	—
Josziv-srečke iz l. 1888.	15	—
Turške srečke	226	75
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888.	29	50
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	641	75
Avstro-ogrška banka	1932	—
Anglo-avstrijska banka	342	75
Dunajsko bančno društvo	535	75
Jadranska banka	426	—
Ljubljanska kreditna banka	466	—
Union banka	611	25
Zivnostenska banka	260	50
Avstrijski Lloyd	697	—
Državna železnica	716	25
Južna železnica	104	50
Alpine	845	25
Škoda	777	75
Valute.		
20 frankov	19	03
20 mark	28	49
Sterling	24	02
Rubelj	253	25

Vsa tozadevna poasnila se dobe tudi v podružnici c. kr. priv. avs r. kred. t. zavoda v Ljubljani.

Sampanjec Kleinofscheg

Mnenje gospoda profesorja dr. H. Schlofferja, profesorja kirurgije v

Inomostu.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Potrjujem Vam prav rad, da večkrat in z uspehom predpisujem Vaše železnato kina-vino S. Serravallo.

Inomost, dne 3. junija 1911.

Profesor Schloffer.

Naročajte „Slovenca“!

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 3. marca 1914.

Pšenica za april 1914.	12 52
Pšenica za maj 1914	12 45
Pšenica za oktober 1914	11 23
Rž april 1914	9 33
Rž za oktober.	9 62
Oves april 1914	7 47
Oves za oktober	7 73
Koruzza za maj 1914	6 84
Koruzza za julij 1914	6 97

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem kakor tudi preč. gospodu svetniku Šinkovcu in čč. gospodom kapucinom, kateri so prišli v bolezn obiskat in tolažit mojo soprogo, oziroma mamo

Apolonijo Sušnik, roj. Volčič

se srčno zahvaljujem.

Enako toplo zahvalo sem dolžan tudi preč. farni duhovščini in čč. gg. kapucinom, ter vsem učenkam iz tukajšnje obrtne šole in vsem sorodnikom za krasne vence. Vsem, kateri so izrazili sožalje, ter ranko spremili k večnemu počitku.

Bog Vam povrni!

Škofja Loka, 3. marca 1914.

Franc Sušnik
z otroci.

725

Dr. vitez Hugo pl. Porenta

primarij dobredelnega zavoda v Trstu, potrjuje, da tinktura za želodec lekarnarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, pri motenju delovanja prebavnih organov vedno najbolje učinkuje. Steklenica 20 vinarjev.

Naročila sprejema lekarna

G. Piccoli

677 Ljubljana.

Izpraznjena je služba

organista in cerkvenika

v Vel. Laščah. — Letna plača 1200 K. Stanarina 180 K. Pismene prošnje sprejema do 14. t. m. župni urad.

723

Sprejme se takoj

kontoristinja

zmožna nemškega in slovenskega jezika ter strojepisja. — Plača po dogovoru. — Ponudbe pod »Poštni predal št. 47«, Ljubljana.

729

Hiša na prodaj

Proda se nova, pritlična hiša z vrtom in vodnjakom, ob glavni cesti na Črnučah. — Več se izve: Črnuče št. 67, p. Jezica.

Srejme se sprotna

prodajalka

za špecerijo z daljšo prakso. Ponudbe na upravo lista pod »Spretna prodajalka 717«.

Preklic.

Obžalujem in preklicujem vse, kar sem dne 4. februarja t. l. žaljivega govoril o gdč. Frančiški P. in se zahvaljujem, da je ista odstopila od tožbe proti meni.

Dobrova, 4. marca 1914.

Franc Suhadolc.

Lepa hiša

z hlevom, malim gospodarskim poslopjem in vrtom, stoječa ob državni cesti blizu Ljubljane se prodaja. Potrebni kapital 5000 K. Naslov pri upravi tega lista pod števil. 715.

Zahvala.

Povodom smrti našega nepozabnega soproga dobrega očeta, brata in strica, gospoda

Filipa Fajdiga

izrekaajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano sočutje ter spremstvo k zadnjemu počitku, kakor tudi vsem darovateljem krasnih vencev.

Zahvaljujejo se tudi vsem sorodnikom in prijateljem rajnega za premnoge obiske med boleznijo kakor tudi Šentjakobskemu gospodu župniku Barletu.

Ljubljana, 4. marca 1914.

724

Žalujoči ostali.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel s 1. marcem t. l. dosedanjo

„Prvo anončno pisarno“ v Ljubljani,

ki jo bom vodil nadalje pod firmo

„Anončna ekspedicija, Josip Hočevar“

v Ljubljani, Šelenburgova ulica števil. 6.

Za reelno, točno in ceno postrežbo si bom skušal pridobiti naklonjenost slavnega občinstva.

„Anončna ekspedicija“ Jos. Hočevar.

721

G. kr. priv.

občena zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 434 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka na življenje.

726

	meseca februarja 1914	od januarja 1914
Vložilo se je ponudb	1866	3902
za zavarovano vsoto	K 16,540.371·26	K 34,054.308·38
Izgotovljenih polic je bilo	1667	3333
za zavarovano vsoto	„ 13,807.510·40	„ 28,706.101·97
Naznanjene škode znašajo	„ 1,013.422·78	„ 2,007.366·31

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1913 ca. 423 milijonov. Rezerve „ „ „ „ 125 „ 707

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sotrudniki proti dobri plači.

Nadzorstvo za Kranjsko: Ljubljana, Hrvatski trg 4.

J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin

Ljubljana

Mestni trg št. 22
nasproti lekarne

naznanja, da ima tudi v svoji na novo urejeni manufakturni trgovini posebno bogato zalogo

sukna za moška oblačila.

Na novo došlo 600 najnovjših vzorcev po brezkonkurenčnih cenah!

Zahtevajte vzorce!

Nekaj kar še ni bilo:

4000 m različnih ostankov sukna za hlače in cele obleke sem kupil v veliki tovarni za polovično ceno.

Preje 1 m K 6—7, sedaj le K 3·60, tako da stane cela obleka — 3 m K 10·80.

Prodaja se samo, dokler je kaj v zalogi!

681

Velika partija 1000 ducatov močernih žepnih robcev za reklamno ceno 2 K ducat!

Šivilja **Leopoldina Sternad**

Ljubljana, Poljanska cesta 6

se priporoča cenjenim damam za napravo pomladanskih toalet. Točna, solidna postrežba.

Od danes naprej vedno sveže

PIVO

1/2 litra po 20 vin. steklenica, 1/2 litra čez ulico ravno tako 20 vin. priporoča

ANTON MAVER

hotel „Vega“, Spod. šiška 26.

Na razpolago so tudi vedno dobra vina no nizki ceni.

720

Tovarniška zaloga za alpske dežele v Ljubljani. Pisarna Albert Pečevnik.

V varstvo in negovanje usnja, proti mokroti in dežju, je samo

Erdal

Kroma za čevlje.

Or 228

Slavbeno podjetje: Parketna tovarna: Strojno mizarstvo: Tesarstvo: Parna žaga:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železobetonске mostove, stropе itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. — Izdelujem načrte in dajem strokovna navodila.

Velika zaloga hrastovih in bukovih deščic, katere dobavam z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam deščice na stara, že obstoječa tla.

Izdelujem vsa, stavbeno mizarstvo tičoča se dela, pohištveno le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila, točno povojlno in po nizkih cenah.

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor napravo strešnih stolov, stropov, verand, barak, odrov itd. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru z drž. kolodvora.

Ustanovljeno 1900.

V. SCAGNETTI, Ljubljana.
Tehnična pisarna: za skladiščem državnega kolodvora.

Telefon 299.

Po svetu.

Portugalski monarhist Almeida izpuščen iz ječe. Znani portugalski monarhist Dom Joas Almeida, ki je bil za časa vstaje kraljevih pristašev l. 1912. ujet, bo sedaj izpuščen iz razpute lizbonske ječe »Penitenciaria«. Vplivne avstrijske osebe so se več kot poldrugeto leto trudile, da bi olajšale usodo tega požrtvovalnega portugalskega monarhista. Kočno je bil Almeida sprejet v listo monarhistov, ki jih je portugalski parlament pomilostil. Dom Joas Almeida je bil v juliju 1912 pri nekem spopadu med republikanskimi in monarhističnimi četami na severu Portugalske ujet. O njegovi usodi dunajski prijatelji do začetka septembra niso vedeli nič gotovega. Ob tem času pa je prišlo na Dunaj skrivno pismo Almeida, ki je prineslo prvo vest o grozni usodi navdušenega pristaša portugalske kraljeve hiše, ki je 25 let služil v avstrijski vojski. Almeida so kot navadnega zločinca obrili in ostrigli ter sploh ravnali z njim kot z najzvrženejšim zločincem. V lizbonski jetnišnici »Penitenciaria« so naravnost nečloveško ravnali z Almeida in njegovimi pristaši. Kaka je ta ječa, dovolj označuje neko uradno poročilo, ki pravi, da je Penitenciaria nenaraven stroj za izdelovanje kretinov, obupancev in norcev. Plemenitejši in lojalnejši bi bilo, oprostiti se političnih nasprotnikov s tem, da se jih usmrti — — — In iz te grozne ječe bo Almeida izpuščen po poldrugetnem bivanju. — Kakor se čuje iz krogov dunajskega portugalskega poslaništva, je bil Almeida že preteklo soboto vsled parlamentarnega sklepa izpuščen na prosto ter obenem izpuščen za 10 let iz Portugalske. Almeida je bival svoje dni več let na Dunaju in služil pri gardi. Tudi sedaj se bo nastanil na Dunaju.

Žrtev ponesrečene stavke tiskarjev. V Smichowu se je 25. t. m. ustrelil 54 letni tiskar Rihard Kapper, ko je še prej nevarno ranil svojo hčer. Kapper je to storil v obupu, ker ga niso po izjalovljeni stavki tiskarjev, ki so jo, ka, kor znano socialni demokratje naravskarni Prager Tagblatta hoteli zopet sakrni Prager Tagblatta hoteli zopet sprejeti na delo nazaj.

Vseučiliški profesor postal delavec. »Novine« poročajo to-le resnično zgodbi: V mestu Szentes na Ogrskem zdajo novo luteransko cerkev. Med delavci, koji sekajo kamen za to zgradbo, vzbujajo največje zanimanje nek bivši profesor bogoslovja na vseučilišču v Kolozsvaru. Zaradi nekega nespouzumljenja verskih resnic, koje si je on po zgledu modernega liberalizma napačno razlagal, moral je zapustiti na vseučilišču svojo službo ter je vstopil v Aradu v neko tovarno kot navaden delavec. Pred kratkim se je vrnil nazaj v Kolozsvár, prestopil k luteranski veri in ga nahajamo sedaj kot delavca pri stavbi luteranske cerkve. »Novine« pristavljajo: »Teža zelo učenoga profesorja so zmešale knjige ruskega pisatelja Tolstoja.«

Znanstveno preiskovanje Adrije. Dne 15. februarja je došla v Trst vojna ladja Najade, da vkrcata člana za dvanaajsto in zadnjo vožnjo, na kateri bodo preiskovali Adrijo. Ladji poveljuje korvetni kapitan baron Marschall; za podrobnosti bo skrbel linijski ladjin poročnik Margelik. Učenjaki, ki bodo Adrijo preiskovali, so oceanolog profesor A. Grund (Dunaj), dr. M. Kleb (Dunaj), dr. Ernest Novak (Praga), meteorolog dr. Pollack (Praga), biolog profesor dr. Karel Cori (Trst), profesor Jožef Schiller (Dunaj), dr. Oton Storch (Dunaj), dr. G. Seefeldner (Trst). Najade se je odpeljala iz Trsta z učenjaki 16. t. m. popoldne.

— **List za kaznjence.** Kakor smo že poročali, je začel izhajati v Jolietu nov list, in sicer mesečnik »The Joliet Prison Post«. Kakor izjavlja warden E. M. Allen v prvi izdaji novega lista, je ta namenjen v prvi vrsti nesrečnim jetnikom v tukajšnji državni kaznilnici in hoče delovati za moralno ali npravno poboljšavo kaznjencev, tako da

se bodo ogibali svojih nekdanjih slabih tovarišev, kadar zapuste kaznilnico, ter si poiskali pošteno delo, ki nudi največjo srečo na svetu. Potemtakem ima novi časopis prav lep namen.

Zbirka slovenskih povesti, katero urejuje profesor J. Grafenauer, je gotovo naš najsimpatičnejši in najpopuljnejši pojav, ker prinaša izbrane pripovedne spise naših domačih pripovednikov. Zbirka, ki izhaja četrtletno, se odlikuje po krasni vsebini leposlovnih spisov, katere prinaša, ter po priročni obliki in lepi zunanji opremi. Prva njena prednost je pa izredno nizka cena, kajti vsak zvezek stane samo 60 h. Njen glavni namen je namreč, podati našemu ljudstvu za malenkostno ceno res nekaj dobrega in zdravega. Zbirka bo izhajala redno v zvezkih po 60 h, le kadar pride na vrsto kaka daljša povest, se bodeta združila dva zvezka, ki izideta ob enem v jedni knjigi. Ker bo prinašala zbirka spise naših prvovrstnih pripovednikov, katerih zbrani spisi so predragi, da bi jih nabavil vsak posameznik, pa tudi spise, ki so raztreseni po časopisih, bo gotovo dosegla svoj namen ter budila in gojila v našem ljudstvu veselje do dobrega berila. — Do sedaj sta izšla dva zvezka, in sicer: 1. J. Ogrinc, »Vojnimir ali poganstvo in krst«. Povest iz časa pokrščevanja Slovencev. 2. Fr. Erjavce, »Hudo brezdnó ali Gozdarjev rejencec« in drugi spisi (»Ni vse zlato, kar se svetie«, »Izgubljen mož«, »Ena noč na Kumu«, »Mravlja«). — Drugi zvezek nam nudi jasno sliko enega naših najboljših in najbolj simpatičnih starejših pripovednikov, ki se odlikuje po svojih povestih in slikah iz življenja narave. — Tiska se tudi že tretji zvezek, ki bo obsegal »Vesele povesti« in sicer Jakličevi: »Za možem« in »V pustiv je šla« ter Jurčičevo povest »Pravda med bratoma«, ki se ni priobčila v njegovih zbranih spisih.

Na naročbo te zbirke vabi:
Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Baden pri Dunaju žvepleni vrelec
Sanatorij Guttenbrunn in mestno zdravilišče
Zdravnika-vodje: Dr. Oton pl. Aufhaelter in ces. svet. dr. D. Podzhradsky. Prospekti zastoj.

Med zlatorumen trčan, z jamčeno čist v dežicah s 4 1/2 kg vsebine razpošilja po K 8.50.
Čebelarna 3944
Ilirska Bistrica.

Odda se v podnajem takoj
mala soba
pripravna za kak mal društveni lokal. Poizve se pri »Obrtno kreditni zadrugi v Ljubljani«, Sodnijska ulica št. 9. 699

Kantina Corazza
Levade (Istra) 601
VINO
belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni cenl. Za pristnost se jamči.

Hiša z vrtom
in pritlikinami se v Ljubljani ceno proda na mirnem in zračnem kraju, za penzioniste, posebno duhovnike, pripravna tudi za vsako obrt ali stanovanje. Kje pove upravništvo »Slovenca« pod št. 607.

Kupi se hiša
z manjšim posestvom ali s sadnim vrtom ali z vinogradom najraje kje na Spodnjem Stajerskem. Cena 2000 kron ali nekaj več. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 647.

Pristno brnsko blago
za pomladansko in poletno sezono 1914.
Kupon, 3-10 metr. dolg, za komplet o moško obleko (suknjo, hlače, telovnik) zadostno, stane le
1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20, kakor tudi blago za površnike, turistične oblike, svileni kamgarn in blago za damske obleke, pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana
zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof Brno, Morava.
Vzorec zastoj in franko.
Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof, iz tovarne imajo zasebniki mnogo prodnóh. Vsled velikega blagovnega prometa, vedno največjo izbira povsem vsakega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najkrajše, natančno po vzorcu 453

Proda se iz proste roke radi preselitve pod zelo ugodnimi pogoji v bližini Ljubljane

hiša
tik deželne ceste, četrt ure oddaljena od železnice s krasno urejenim velikim vrtom, njivami in gospodarskim poslopjem. — Hiša je v zelo dobrem stanu, pripravna za penzionista, trgovino ali gostilno. — Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod »Redka prilika« št. 629.

Srečonosno
za onega, ki bi hotel postati tih družabnik (lahko je tudi duhovnik) z denarno vlogo brez osebnega delovanja pri zanesljivem domačem podjetju izdelkov, ki se rabijo tudi pri bogostužju, po novem patent. Izumu, ki je edini te vrste v tu- in inozemskih državah. Vsled patentnega varstva je konkurenca omejena in zasilgaran lep promet s povojlnim dobičkom. Resnim interesentom natančneje pismeno. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Srečonosno« 564.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na turdko
A. & E. Skaberné,
Mestni trg 10.
Na debelo in drobno! obstoji od leta 1883. redno nizke cene!

Proda se v Gorici vsled bolezni znana
trgovina s specialiteto profumerij in rokavic na Travniku št. 12.
ustanovljena leta 1890, elegantno urejena, dobro upeljana z močno klijentelo.
Več se poizve pri lastniku samem.
Anton Malnič,
Gorica, Travnik št. 12.

Nogavice in druge pletenine, dalje berilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago acbi e najceneje v specialni trgovini
A. & E. Skaberné
Velika izbira! Mestni trg 10 Solidna postrežba!

Anton Stacul, Ljubljana
priporoča najbolje izvrstni
šampanjec Kleinoscheg-Derby
cuvée réservée.

Navaden vrtnar
posebno za zelenjavo in sadje, s skromno zahtevo plače, ki zna poleg tega tudi kako roko-delstvo (najljubše mizarstvo) se sprejme na neko posestvo. Prijazne ponudbe z navedbo plače naj se pošiljajo pod šifro »vrtnar 670« na upravo lista. 670
SANATORIUM-EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI, PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
ŠEPIZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Izprašani optik
Fr. P. Zajec, Ljubljana
Stari trg št. 9 1135 1
Očala in ščipalniki natančno po zdravniških in znanstvenih predpisih. Velika zaloga toplotmerov barometrov, vsakovrstnih daljnogledov itd. itd. Moderno urejena delavnica z električnim obratom. Ceníki brezplačno!

Najfinejše, zajamčeno naravno, iz pasterizirane smetane izdelano
čajno maslo
pristni, čisti, planinsko cvetlični
MED
SIR
Emendolski, Groyski, Tilsitski, Edamski, Roquefort, Trapisten, Gorgonsola.
Nadalje skuto, jajca, kuhano maslo in maslo za kuhanje, pošilja vsak čas po najnižjih dnevnih cenah in poljubnih množinah zveza kranjskih mlekarov »MLEKARSKA ZVEZA« v Ljubljani, Krajsko. 3742